

Afdeling/eenheid/cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling Projectnaam: Bijl.: 1 Datum: 17 juni 2021 Steller: RGI Hafkamp

Portefeuille: V

Onderwerp: Regioplan Laaggeletterdheid 2021-2024

Voorgesteld besluit

1. Het Regionaal Plan Laaggeletterdheid 2021-2024 vast te stellen.
2. De raad informeren.

Beleidsreferentie: Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)

Inleiding

Elke arbeidsmarktregio ontvangt voor de uitvoering van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs en de bestrijding van laaggeletterdheid een geormerkt budget (specifieke uitkering) van het ministerie voor Onderwijs, cultuur en wetenschap (OCW). Voor de arbeidsmarktregio Flevoland is Almere contactgemeente voor OCW.

Daarnaast ontvangt de arbeidsmarktregio een decentralisatie-uitkering die is bedoeld om de regionale ambities te realiseren.

Voor de besteding van deze middelen gedurende een periode van vier jaar moet de arbeidsmarktregio een Regioplan opstellen. Deze is nu klaar en we vragen u het Regioplan vast te stellen.

Het plan wordt in alle vijf de gemeenten aan het college voorgelegd.

Doelstelling

Het zorgen voor een groter bereik van laaggeletterden door te focussen op de thema's 'taal en werk', 'taal en gezondheid' en 'taal en opvoeding'. Hierdoor zorgen we ervoor dat er meer laaggeletterden in de arbeidsmarktregio Flevoland worden bereikt en onder hen de laaggeletterdheid afneemt.

Argumenten

1.1. De regionale aanpak is aanvullend op de lokale aanpak, waarbij we gedeelde problemen gezamenlijk oppakken

In de arbeidsmarktregio Flevoland heeft ongeveer 15% van de inwoners onvoldoende basisvaardigheden om optimaal mee te doen in de samenleving. We noemen deze Flevolandse laaggeletterd. Laaggeletterdheid gaat niet alleen over taal, maar ook over rekenen en digitale vaardigheden. Het komt voor bij mensen die anderstalig opgroeien, maar ook bij Flevolandse met Nederlands als moedertaal.

Mensen die laaggeletterd zijn hebben meer risico op werkloosheid, armoede, schulden en een geringere gezondheid. Ze zijn minder zelfredzaam en kunnen hun kinderen bijvoorbeeld minder ondersteuning geven in hun ontwikkeling en in hun schoolloopbaan. Voor de samenleving brengt laaggeletterdheid extra kosten met zich mee vanwege een groter beroep op ondersteunende voorzieningen. Er is dus een persoonlijk en een maatschappelijk belang. Hoewel er tussen de verschillende gemeenten in Flevoland grote verschillen zijn, is met 15% het percentage laaggeletterden in de regio hoog. We hebben daarom baat bij een betere vindbaarheid, een goede doorverwijzing en een groter bereik.

1.2. Het uitvoeren van het Regioplan zal op vijf onderdelen effect opleveren

Deze effecten zijn:

Meer Flevolandse werken aan hun basisvaardigheden

Dat willen we bereiken door mogelijke deelnemers te verleiden met een vraaggestuurd aanbod. De hulpvraag is bepalend voor de aard van een training of een traject.

Het is duidelijk waar hulpvragers en doorverwijzers terecht kunnen met hun vragen

Dat willen we bereiken door in elke gemeente een laagdrempelig centraal taalpunt in te richten waar iedereen met vragen terecht kan: deelnemers, vrijwilligers en signaleerders/doorverwijzers. Een actueel overzicht van het aanbod in regio en/of lokaal is daarbij onontbeerlijk.

De zelfredzaamheid van Flevolandse wordt groter

Dat willen we bereiken door cursussen goed te laten aansluiten op concrete vragen en te zorgen dat deelnemers de nieuwe vaardigheid direct kunnen gebruiken.

Het bereik wordt, met name onder Flevolandse met Nederlands als moedertaal, vergroot

Dat willen we bereiken door professionals toe te rusten om laaggeletterdheid beter te signaleren. We richten ons op vindplaatsen, om te beginnen in de zorg en bij werkgevers.

De effecten van de inzet om laaggeletterdheid te bestrijden worden duidelijker

Dit willen we bereiken door te gaan monitoren op een manier die zo min mogelijk extra belasting voor uitvoerders geeft.

1.3. De regionale aanpak draagt bij aan de doelen uit ons lokale Taalbeleid

In ons gemeentelijk taalbeleid, dat we u binnenkort ter vaststelling aanbieden, hebben we verschillende doelstellingen opgenomen die we kunnen realiseren dankzij de regionale aanpak en met de hiervoor beschikbare regionale middelen.

Dit plan wordt op verzoek van de raad herschreven en zullen we u medio juli aanbieden. De bedoeling is dat het geagendeerd wordt in de commissie van 20 augustus en de raad van 13 september 2021.

1.4. Bovenlokale samenwerking biedt meerwaarde

Iedere gemeente heeft een eigen infrastructuur voor de ondersteuning van laaggeletterden ingericht. Thema's die bovenlokaal spelen en waar iedere gemeente mee te maken heeft, kunnen efficiënter in gezamenlijkheid worden opgepakt. De benadering van regionaal werkende partners biedt eveneens voordelen. Het netwerk wordt sterker.

1.5. Er is draagvlak voor het plan

Het plan is opgesteld in samenwerking met de betrokken gemeenten. Het is afgestemd met uitvoerende organisaties en met netwerkpartners. Er is een regionale bestuurlijke afstemming geweest en de reacties van de betrokken portefeuillehouders waren positief. Kritische opmerkingen die het plan beter maakten zijn verwerkt.

1.6. Er is (regionaal) budget

Voor de uitvoering van de WEB ontvangt iedere arbeidsmarktregio een geoordeeld budget (specifieke uitkering) van het ministerie van OCW. De bestedingsvrijheid ervan is beperkt: de uitkering mag worden besteed aan educatieve trajecten.

In 2021 bedroeg dit budget in totaal € 1.655.671, als volgt verdeeld:

- Almere € 1.027.107
- Lelystad € 338.673
- Dronten € 110.882
- Noordoostpolder € 140.892
- Urk € 38.118

Bovenstaande bedragen zijn allemaal belegd in ingekochte trajecten diplomagericht onderwijs (via aanbesteding) en in structurele subsidies aan lokale aanbieders van educatieve trajecten. Zo bekostigen wij in de Noordoostpolder het ROC Friese Poort er van (diplomagericht onderwijs) en verlenen we subsidie aan Huis voor Taal Noordoostpolder (non formeel leren).

Daarnaast ontvangt de arbeidsmarktregio een decentralisatie-uitkering. In 2021 bedroeg deze uitkering € 153.259. Hiermee kunnen we de regionale ambities realiseren. Deze heeft een ruimere

bestedingsvrijheid. Zaken als coördinatie, monitoring, werving en netwerkvorming mogen hieruit worden gefinancierd.

We werken als arbeidsmarktgemeenten samen aan een voorstel over de manier waarop we dit bovenlokale budget willen aanwenden voor de verschillende doelstellingen uit het regioplan.

Kanttekeningen

Geen

Planning/Uitvoering

- Een kwartiermaker werkt de doelstellingen uit tot plannen van aanpak.
- In overleg met de regiogemeenten bepalen we of we zelf voldoende capaciteit voor de uitvoering hebben of dat de ambities vragen om extra inzet van een coördinator. Als dat laatste nodig is, blijven ook die kosten binnen de kaders van de decentralisatie-uitkering: ze zullen worden betaald van het regionaal budget.
- De officiële start van de uitvoering vieren we met een lancering in september 2021.

Bijlagen

1. Regionaal Plan Laaggeletterdheid 2021-2024